

ת"פ 13694/11/15 - מדינת ישראל נגד יאסר בסיטי

בתי משפט

ת"פ 13694-11-15
09 פברואר 2017

בית המשפט המחוזי ירושלים
לפני כב' השופטת רבקה פרידמן-פלדמן
בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

הנאשם

יאסר בסיטי

גזר דין

1. הנאשם הורשע, על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון, בעבירה של חבלה בכוונה מחמירה, לפי סעיף 329(א)(2) בצירוף סעיף 29 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "**החוק**"); בעבירה של ניסיון תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 274(1),(2),(3) בצירוף סעיפים 25 ו-29 לחוק; ובעבירת התפרעות, לפי סעיף 152 לחוק.

כתב האישום:

2. בהתאם לאמור בכתב האישום המתוקן, ביום 27.9.2015, בסמוך לשעה 19:00, נכנס הנאשם למסגד "אל אקצא" בהר הבית (להלן: "**המסגד**") במטרה להשתתף בהתבצרות ובהתפרעות המתוכננת להתקיים למחרת היום, הכוללת ידוי אבנים, זיקוקים ובקבוקי תבערה לעבר כוחות הביטחון.

בהמשך, בשעות הלילה, התאסף הנאשם יחד עם אחמד הינדי וכ-15 צעירים אחרים, כשהם רעולי פנים (להלן בסעיף זה - המתפרעים), והחלו להתארגן להתפרעויות המתוכננות למחרת היום. המתפרעים הביאו בנזין להר באמצעות גלגלת שהייתה במקום, ייצרו כעשרה בקבוקי תבערה, בדרך של מילוי בקבוקי זכוכית בבנזין והכנסת חתיכות בד, ואספו אבנים אשר רוכזו בשטח המסגד.

ביום 28.9.2015, בשעה 07:30 לערך, לאחר תפילת הבוקר במסגד ובהתאם לתכנון, החלה התקהלות אסורה בה השתתף הנאשם יחד עם 20 צעירים רעולי פנים (להלן בסעיף זה - המתפרעים), לשם הפרת הסדר. המתפרעים חסמו את כניסות המסגד באמצעות חפצים וברזלים, וכאשר נכנסו כוחות הביטחון למתחם המסגד, יידו לעבר כוחות הביטחון

אבנים רבות, כשבעה בקבוקי תבערה שהוצתו, וירו זיקוקים.

3. הסדר הטיעון לא כלל הסכמה לעניין העונש.

תסקיר שירות המבחן:

4. ביום 14.12.2016 הגיש שירות המבחן תסקיר לגבי הנאשם. על פי האמור בתסקיר, הנאשם בן 21, רווק, עד למעצרו עבד בתחום הניקיון, מתגורר עם משפחתו ברובע המוסלמי בעיר העתיקה בירושלים. הוריו של הנאשם גרושים מזה 14 שנים. לנאשם שתי אחיות צעירות. אמו נשואה בשנית ומתגוררת מזה כשנה בארצות הברית. אביו נישא שלוש פעמים, ובסך הכול יש לאב שמונה ילדים, הנאשם הוא הבכור. אביו עובד באופן חלקי בחברת ניקיון. לא ידוע על מעורבות בפלילים של מי מבני המשפחה.

הנאשם סיים שבע שנות לימוד, ולדבריו אולץ על ידי אביו לעזוב את הלימודים כדי לסייע בפרנסת המשפחה. לדבריו, המשפחה התמודדה כל השנים עם מצב כספי ירוד ובעיות זוגיות של הוריו.

הנאשם מסר כי לאחרונה רכש בית, ועם סיום ההליכים המשפטיים בכוונתו להשתלב בעבודה מסודרת, ולהינשא.

הנאשם שלל שימוש בחומרים משני תודעה. עברו של הנאשם נקי.

ביחס לעבירה דנן, הנאשם התקשה להודות בביצועה, ומסר שביום שקדם להתפרעות, הגיע למסגד אל-אקצא כדי להתפלל. במהלך שהותו במסגד, סגרו שאר המתפרעים את הדלתות ולא אפשרו לצאת החוצה. הנאשם מסר כי השתתף בהפגנה בשל לחצים שהופעלו עליו, אך לא ניסה לפגוע באדם אלא רק זרק אבנים באופן שלא יפגעו בשוטרים. הנאשם שלל מעורבות עם פעילי ארגוני טרור, ומסר כי אינו מחזיק בעמדות שליליות כלפי מדינת ישראל, וכי הוא מאמין בדו קיום.

הנאשם מסר שהמעצר הנוכחי, והמחירים שהוא ומשפחתו משלמים בעקבותיו, בעיקר המחיר הכלכלי, מהווים עבורו גורם מרתיע.

קצין המבחן התרשם כי ישנו פער משמעותי בין האופן בו הנאשם מציג עצמו, לבין חומרת העבירה, וכי המורכבות שבמסגרת המשפחתית בה גדל הנאשם, השפיעה על יכולתו להתמודד עם מצבי חיים מורכבים. עוד התרשם כי במצבי קונפליקט ולחץ, מתמודד הנאשם באופן לא אחראי ואימפולסיבי.

לאור אלה, ולאחר הערכת גורמי הסיכון והסיכוי, המליץ שירות המבחן לגזור על הנאשם ענישה מוחשית ומרתיעה.

טיעונים לעונש:

5. בטיעוניה לעונש, התייחסה ב"כ המאשימה לעובדה שהעבירות בהן הודה הנאשם התבצעו במסגד אל-אקצא, שהוא אחד המקומות הנפיצים ביותר בעיר. הנאשם נכנס למסגד, תוך ניצול חופש הדת והפולחן, במטרה להשתתף בהתבצרות והתפרעות. העבירות בוצעו תוך תכנון, כאשר התכנסות המתפרעים החלה עוד ביום הקודם, והמתפרעים הביאו איתם למקום בנזין וגלגלת וייצרו בקבוקי תבערה. הנאשם לקח חלק פעיל בהכנת בקבוקי התבערה ובאירוע עצמו. במהלך ההתפרעות נחסמה הכניסה למסגד באמצעות חפצים וברזלים, ויודו שבעה בקבוקי תבערה, אבנים וזיקוקים לעבר כוחות הביטחון. חומרה יתרה גלומה בעובדה שהנאשם היה רעול פנים.

בעת האירוע היה הנאשם כבן 20.5. היו לו הזדמנויות להפסיק את ההשתתפות באירוע, אך הוא בחר שלא לעשות כן.

לדברי ב"כ המאשימה, מדובר בפגיעה כפולה, גם בשלטון החוק והסדר הציבורי, וגם בשמירה על גופו וכבודו של האדם. לדבריה, הפסיקה קבעה כי יש להתייחס לעבירות כאלה באפס סובלנות.

ביחס לתסקיר, ציינה כי נאמר בו שהנאשם לא מודה באופן מלא בביצוע העבירה ומנסה להקטין את חלקו. כמו כן, הנאשם ממשיך להתכחש לכך שהעבירות בוצעו על רקע לאומני, וטוען כי הרקע למעשים היה החשש מהשתלטות יהודית על הר הבית. הדגישה כי שירות המבחן המליץ על ענישה מוחשית ומרתיעה.

ביחס לענישה הנוהגת, הפנתה לפסיקה.

לקולה, ציינה כי הנאשם הודה בשלבים מוקדמים של החקירה, ולקח אחריות חלקית למעשיו. כן ציינה את גילו הצעיר של הנאשם ואת עברו הנקי.

לאור אלה, ביקשה ב"כ המאשימה לקבוע מתחם ענישה בין חמש לבין תשע שנות מאסר בפועל.

ביחס לנאשם, ביקשה למקם את עונשו בחלק התחתון של המתחם, ולהטיל עליו בנוסף מאסר מותנה מרתיע, וקנס.

ב"כ המאשימה הגישה את גזר הדין שניתן בעניינו של השותף, עליו נגזרו ארבע שנות מאסר ומאסר על תנאי (ת"פ 13864-11-15).

6. ב"כ הנאשם ציינה בטיעוניה לעונש, כי מתחם הענישה שהציעה ב"כ המאשימה, חורג מכל תיק אחר, ואין לו כל סימוכין.

לדבריה, הנאשם נכנס למסגד כדי להסתגר בו, בשל חשש ממשי, אולי סובייקטיבי אך אמיתי, מפני השתלטות של יהודים על המקום הקדוש. הדגישה כי האירוע היה בתקופה מיוחדת במינה, ורק לאחרונה, בעקבות הצהרה של ראש הממשלה על שמירת הסטטוס-קוו, התפוגג החשש, ואירועים כאלה כבר לא מתרחשים.

הנאשם בחור מתפקד, לומד ועובד, והוזעק לבוא למסגד. לנאשם אין נטייה דתית מיוחדת, והוא לא משייך את עצמו לגוף מסוים. הנאשם לא החליט לבוא למסגד כדי לבצע התפרעות, כמו שותפו לעבירה, אלא רק הצטרף. הנאשם הגיע בלילה יחד עם השותף, אותו הינדי המוזכר בכתב האישום, ועוד 15 צעירים, שהביאו בנזין וגלגלת וייצרו עשרה בקבוקי תבערה. מדובר רק בעשרה בקבוקים ולא בנשק בכמות גדולה, ולבסוף הוצתו רק שבעה מהם. הנאשם נטל חלק בייצור הבקבוקים. למחרת, הייתה התפרעות שהנאשם לא הוביל אותה וגם לא עודד אחרים להשתתף בה. הנאשם אמנם היה חלק ממנה, אך לא מיוחס לו כל מעשה ספציפי. כל הפעילות שלו הייתה בצוותא. זאת בניגוד לשותף, לו מיוחסים מעשים ספציפיים רבים.

ב"כ הנאשם התייחסה באריכות להבדל שבין הנאשם לשותפו, בין השאר בכך שהשותף הגיע למסגד יומיים לפני הנאשם, לכך שהשותף נסע לרכוש בנזין, לכך שהשותף היה מעורב בהתקהלות נוספת שהנאשם לא השתתף בה, ועוד.

עוד הדגישה כי הנאשם נעצר שבועיים וחצי לאחר האירוע, וכי באותו פרק זמן היו אירועים "חמים" נוספים שהנאשם לא היה שותף להם, ומכאן שהאירוע דנן היה אירוע חד פעמי בחייו של הנאשם.

הפנתה לפסיקה.

ביחס לתסקיר שירות המבחן, טענה ב"כ הנאשם, שקצין המבחן לא דובר ערבית ולא מכיר את תרבותו של הנאשם, ולכן רואה בו גורמי סיכון שאינם קיימים. הדגישה את הדברים החיוביים העולים מהתסקיר: היציבות התעסוקתית, המחויבות למשפחה, העבר הנקי, וההליכים המשפטיים המהווים גורם מרתיע.

לפיכך ביקשה להסתפק בימי מעצרו של הנאשם.

7. הנאשם נשא דברים. מסר כי הוא מתחרט על שעשה, וחושב שעונש על תנאי ירתיע אותו והוא לא יחזור לעולם על מעשים כאלה. הנאשם ביקש מבית המשפט רחמים ועונש קל, וציין כי הוא רוצה לחזור לעבודתו ולפרנס את משפחתו, שנמצאת במצב כלכלי קשה.

מתחם העונש ההולם:

8. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין, העיקרון המנחה בענישה הוא עקרון ההלימה: **"קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו"** (סעיף 40ב). עקרון ההלימה משמעו מתן דגש לעקרון הגמול על מעשה העבירה, כאשר הנסיבות האישיות מהוות שיקול רק לאחר מכן, בקביעת העונש בתוך מתחם הענישה.

קביעת מתחם הענישה נעשית בהתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה (סעיף 40ג).

9. בראש ובראשונה יש להתייחס לעונשים שקבע המחוקק לצד העבירות -

בעבירה של חבלה בכוונה מחמירה, נקבע עונש של 20 שנות מאסר. בעבירה של תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, נקבע עונש החל משלושה חודשי מאסר ועד חמש שנות מאסר. ובהתפרעות, נקבע עונש של שנתיים מאסר.

10. לצד הענישה שקבע המחוקק, יש להתחשב כאמור במדיניות הענישה הנהוגה.

ב"כ המאשימה הציגה שורה של פסקי דין בהם נקבעה ענישה מחמירה יחסית, ובין היתר:

ע"פ 2579/14 פרחאן נ' מדינת ישראל (25.5.2015): המערער, יחד עם אחרים, רכש בנזין ובקבוקי שתיה, אשר הוכנסו למתחם הר הבית. בהמשך יוצרו שמונה בקבוקי תבערה, אשר הושלכו, במהלך הפרות סדר, בהם היו שותפים גם המערער והאחרים, לעבר כוחות הביטחון. אחד הבקבוקים פגע באפוד של שוטר וזה החל לבעור. המערער הודה במיוחס לו. בית המשפט העליון התייחס לקשר שקשר המערער עם האחרים, לתכנון ולביצוע, לחלקו של המערער במעשים ולעובדה שהמעשים נעשו במתחם הר הבית, שהוא אזור נפיץ ומסוכן, ולבסוף דחה את הערעור והותיר על כנו את העונש שנגזר על הנאשם, מאסר למשך שש שנים וחצי (חמש שנים וחצי בתיק זה ובנוסף מאסר על תנאי שהופעל).

ת"פ 60637-11-14 מדינת ישראל נ' קרקן (3.5.2016): ארבעה נאשמים, 12 אישומים של הפרות סדר, חלקן במתחם הר הבית. נגרמו נזקים לרכוש. כל הנאשמים הודו. כולם, פרט לאחד, בעלי עבר פלילי, ולחלקם מאסרים מותנים בני הפעלה. על נאשמים 1, 2 ו-4 נגזרו עונשים שבין שבע לתשע שנות מאסר בפועל. על נאשם 3 נגזרו עשרים חודשי מאסר בפועל.

ע"פ 7643/11 מסוודה נ' מדינת ישראל (7.4.2013): המערער ייצר, יחד עם אחרים, 15 בקבוקי תבערה, ובמהלך התפרעויות אלימות שהתקיימו בקרבת בתי יהודים שבאזור כפר סילוואן, יידה המערער בקבוק תבערה ושתי אבנים לעבר בתי יהודים. במהלך ההתפרעויות הללו נפגעו קצין מג"ב ואדם נוסף מבקבוקי תבערה שהושלכו לעברם שלא על ידי המערער, וספגו כוויות קשות. המערער הודה במיוחס לו. על המערער נגזרו שש שנות מאסר בפועל. הערעור נדחה.

ב"כ הנאשם הפנתה לפסקי דין שיש בהם ענישה מקלה יחסית, לדוגמא:

ת"פ 20811-11-15 מדינת ישראל נ' נגאר (19.5.2016): הנאשם הודה בחמישה אישומים של השתתפות בהפרות סדר, במהלכן הכין ויידה בקבוקי תבערה ואבנים לעבר כוחות הביטחון. באחד מהאירועים היה הנאשם רעול פנים. תסקיר שירות המבחן היה שלילי. בית המשפט גזר על הנאשם 30 חודשי מאסר בפועל.

ע"פ 7555/14 פלוני נ' מדינת ישראל (10.6.2015): המערער, קטין, פגש באחר אשר החזיק בידו שקית ובתוכה בקבוק תבערה. לאחר בקשות חוזרות של המערער, מסר לו האחר את הבקבוק. המערער הדליק את הבקבוק ויידה אותו לעבר בסיס צה"ל, במטרה לפגוע בו. המערער הודה במיוחס לו. אין הרשעות קודמות. בית המשפט המחוזי גזר עליו תשעה חודשי מאסר בפועל. בערעור התייחס בית המשפט העליון לתסקירים משלימים שניתנו, אשר הצביעו על פוטנציאל שיקומי גבוה במיוחד אצל המערער, והעמיד את עונשו של המערער על שישה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות.

ע"פ 751/16 פלוני נ' מדינת ישראל (21.4.2016): המערער, קטין יליד 1999, הכין בקבוק תבערה והשליך אותו לעבר אדם בעל חזות יהודית שעבר ברחוב בעיר העתיקה בירושלים. המערער הודה במיוחס לו. בית המשפט גזר עליו עונש של 26 חודשי מאסר בפועל. בערעור, התייחס בית המשפט העליון לתסקיר משלים ממנו עולה כי המערער מביע חרטה כנה על מעשיו וכי פניו לשיקום. בנוסף, קבע בית המשפט העליון כי העונש שנגזר על המערער חורג במידה ניכרת מרף הענישה הנוהג במקרים דומים. עונשו של המערער הופחת ל-20 חודשי מאסר בפועל.

11. בתי המשפט התייחסו רבות לחומרה הגלומה בעבירות של יידוי אבנים, זיקוקים ובקבוקי תבערה.

בע"פ 4737/16 פלוני נ' מדינת ישראל (27.7.2016):

"רוח רעה נכנסה לחברה בחודשים האחרונים. אמנם, רוח זו איננה חדשה אך עוצמתה התגברה ובמיוחד במקומות מסוימים כמו אזור ירושלים. זוהי "מכת עיר". בוגרים ונערים נהוגים באלימות קשה. הסיכון הטמון

במעשיהם מותיר אותותיו גם כאשר אינם מבוצעים. נוהגי רכב תמימים הופכים למטרה ניידת. כך בכוח, כך בפועל. כוחות הביטחון חשופים לסיכון מוגבר ומכוון דווקא בשל תפקידם. בית המשפט אינו יכול לעמוד מנגד. העונש חייב להרתיע. בנסיבות אלה, נדמה כי אין מנוס אלא להעלות את רף הענישה".

וראו ת"פ 49982-03-13 מדינת ישראל נ' פרחאן (19.2.2014):

"הנסיבות חמורות, ראש לכול, מחמת אופי הפעילות העבריינית ומיקומה. למותר להכביר מילים על הצורך החיוני בשמירה על הסדר הציבורי במתחם הר-הבית, זאת נוכח קדושת המקום וייחודו. ליידוי בקבוקי תבערה בקרבת מסגד אל-אקצא, השלכות חמורות מעבר לסיכון הקונקרטי לשוטרים, זאת הואיל והדבר עלול להביא להבערת המקום, תרתי משמע, ולגרום להשלכות הרות אסון".

12. לעניין הערך החברתי שנפגע מהעבירה - מדובר בפגיעה בשמירה על שלמות הגוף וקדושת החיים, בשמירה על הסדר הציבורי ועל בטחון הציבור, בהגנה על כוחות הביטחון העומדים "בקו הראשון" בהגנה על הציבור, ובהגנה על המקומות הקדושים.

13. אשר לנסיבות ביצוע העבירות -

מדובר בהשתתפות באירוע מתוכנן, שהרקע שלו אידאולוגי, אף כי לטענת הנאשם, הוא עצמו עשה את המעשים מחשש להשתלטות יהודים על המסגד (ראו הסדר הטיעון). המעשים נעשו בתקופה רגישה, ובאחד המקומות "הנפוצים" ביותר. מדובר באירוע רב משתתפים, בו היה הנאשם שותף להכנה ולביצוע, ורק בנס לא נגרמו נזקים לגוף או לרכוש.

הנאשם נכנס למסגד בערב שלפני האירועים, מתוך מטרה להשתתף בהתבצרות במסגד ובהתפרעות המתוכננת, הכוללת יידוי אבנים, זיקוקים ובקבוקי תבערה לעבר כוחות הביטחון. הנאשם חבר לכ- 15 צעירים אחרים, כשהם רעולי פנים, ויחד החלו לארגן את ההתפרעויות המתוכננות. המתפרעים הביאו בנזין וייצרו כעשרה בקבוקי תבערה, וכן אספו אבנים אשר רוכזו בשטח המסגד.

למחרת, לאחר תפילת הבוקר במסגד, ובהתאם לתכנון, החלה התקהלות בה השתתף הנאשם יחד עם כעשרים בחורים רעולי פנים. המתפרעים חסמו את הכניסות למסגד, וכאשר נכנסו כוחות הביטחון למתחם המסגד, יידו לעברם אבנים רבות, כשבעה בקבוקי תבערה שהוצתו וירו זיקוקים.

לקולא יצוין כי אין טענה כי הנאשם עצמו יידה בקבוקי תבערה או חפצים אחרים לעבר השוטרים.

14. בהתחשב במכלול השיקולים כמפורט לעיל, ובין היתר מהות העבירות ונסיבותיהן, בפסיקה הנוהגת ובקביעת בית המשפט העליון בעניין הצורך להחמיר בענישה בעבירות מן הסוג שבנדון, אני קובעת את מתחם העונש ההולם בין 30 לבין 50 חודשי מאסר בפועל.

15. אשר לקביעת העונש בתוך המתחם -

לחומרה, יש להתייחס לאמור בתסקיר שירות המבחן בדבר גורמי הסיכון להישנות התנהגות פלילית דומה.

לקולא, יש להתחשב בהודאתו של הנאשם, בחרטה שהביע, ובעברו הנקי, וכן בגילו הצעיר של הנאשם, אם כי מדובר באדם בגיר.

עוד יש להתחשב בעונש שנגזר על אחד הינדי, שותפו של הנאשם למעשים - מאסר בפועל למשך ארבע שנים ומאסר על תנאי (ת"פ 13864-11-15), תוך התחשבות בכך שהשותף היה מעורב באירועים נוספים.

נוכח אלה, יש לגזור על הנאשם עונש המצוי בחלקו התחתון של מתחם הענישה, אך לא בתחתית.

סיכום והכרעה:

16. אשר על כן, אני דנה את הנאשם כמפורט להלן:

א. מאסר בפועל למשך 36 חודשים, החל מיום מעצרו של הנאשם, 12.10.2015.

ב. מאסר על תנאי של 12 חודשים, אותו לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור, בתוך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר, עבירות של חבלה בכוונה מחמירה; תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות; סיכון חיי אנשים במזיד בנתיב תחבורה; וידוי או ירי של אבן או חפץ לעבר כלי תחבורה, לרבות ניסיון לעבור עבירות אלה.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום מהיום.

המזכירות תשלח העתק לשירות המבחן.

ניתן היום, י"ג שבט תשע"ז, 09 פברואר 2017, במעמד הנאשם וב"כ הצדדים, ובתרגום עו"ד צמל, ב"כ הנאשם, בהעדר מתורגמן מטעם בית המשפט.

**רבקה פרידמן-פלדמן,
שופטת**